

העשרה בנושא המתודה הצופית

מטרות:

- המדריך יבין למה מעבירים פעולות צופיות (בדגש על צוות הדרכה ופעולות שכבה).
- המדריך ילמד דרך חדשה לשילוב הצופיות במערך ההדרכה השוטף.
- המדריך יפנים את יתרונותיה של המתודה הצופית.
- המדריך יבין שצופיות היא לא רק שימוש בחבל וסנדה.

מהלך הפעילות:

חלק א' 10 דק'

המדריכים יעלו מס' שלדים של פעולה (רעיון למתודה) למטרה הבאה:
החניך יבין את תהליך הרכבת ממשלה (חלוקת כסאות, קואליציה, אופוזיציה) והקונפליקטים שעומדים בפני כל אחד מהצדדים בתהליך הרכבת הממשלה.
ויאמרו ולא יזוה שכתב גיל ניתן להעביר אותה.
המרכזים יציגו בקצרה את המתודה שהשתמשו בה.

חלק ב' 15 דק'

שאלות:

- בשבט של מי הועברה פעולה צופית בחודש האחרון?
- מה היה בפעולה?
- מה הייתה מטרת הפעולה? לימוד כפיתה מרובעת (לדוגמא)
- לשם מה לחניך לדעת כפיתה מרובעת?
- למה לבזבז על זה פעולה?
- לא עדיף באותו זמן להעביר להם ערכים ותכנים יותר חשובים?
- אלימות קצת יותר חשוב מכפיתה מרובעת, לא?

חלק ג' 20 דק'

דוגמא לפעולה שלי על אותו נושא באמצעות המתודה הצופית. (נספח א')
מעבר על עקרונות הצופיות עם דגש על למידה בהתנסות – "שמעתי שכחתי, ראיתי זכרתי, ניסיתי הבנתי" צופיות לא חייבת להיות עם סנדה וחבל. אומנם תרגלנו כמה סוגי כפיתות אבל זו לא הייתה מטרת הפעולה. זאת לא הייתה פעולת שמטרתה צופיות מעשית. זאת הייתה פעולה על הרכבת ממשלה.
הסבר על בניית פעולה (חיפוש הדילמה) ולהבין כמה קל לבנות כך פעולה שתכלול התנסות.

חלק ד' 15 דק'

בנייה מודרכת של פעולה בנושא צה"ל צבא מוסרי וההשלכות.
בסיס הדילמה – לצה"ל יש חוקים/הגבלות שעל פיהם הוא פועל לעומת הצד השני שעושה מה שרוצה.
לתת למרכזים להעלות מתודות להעברת הדילמה
לדוגמא - 2 דגלים שלקבוצה אחת יהיו מלא הגבלות והשניה יכולה לעשות מה שתרצה.
איך יגיבו בסוף המשחק? מירמור...
בשלב הזה ניתן להקריא לחניכים כתבה או לספר סיפור (תלוי בגיל) על דילמה כזאת ולקשר את זה לנושא ויהיה להם יותר קל בגלל המעורבות הרגשית. הם כבר חוו את זה. הם עמדו בפני דילמה/מצב זהה.
היתרון של המתודה שגם ילד קטן יתחבר לדילמה ואחר כך על פי הגיל ניתן לבחור לאיפה לכוון את זה.

חלק ה' מילה ממני... דוגמא אישית (אם ישאר זמן – 10 דק')
כל אחד מקבל יד של חבל. וצריך לעשות קשר פשוט בלי לעזוב את החבל. החבל מייצג את השבט שהוא מקבל בתחילת השנה והקשר את המצב שאנחנו רוצים להביא אותם אליו.
לאחר שניסו כמה דקות ולא הצליחו עוזבים את החבל ושואלים:

- כמה אחרו לישיבה בחודש האחרון?
  - כמה הפריעו בישיבות ולא היו רציניים?
  - (אם יהיו הפרעות בפעולה עצמה ניתן להתייחס גם לזה)
- הדגמה עם החבל...לוקחים את השבט בתחילת שנה ומנסים... ולא הולך.
בואו נצא רגע מהקיבעון שיש לנו ונעזוב רגע את הקבוצה (החבל) וננסה להיות בעצמנו מה שאנחנו דורשים מהם. ואז ברגע שניקח שוב את הקבוצה (החבל) אז בצורת טבעית זה יעבור גם אליהם...
תתחילו את זה מהיום...בהצלחה (את המתודה האחרונה קשה לי להעביר בכתב, זה סוג של חידת חבלים)

נספח א'

מהלך הפעולה:

נבחרים שני חניכים שהמטרה של כל אחד מהם לסיים לבנות כיסא ראשון. לכל אחד מהם יש 40 סוכריות טופי.
כל שאר החניכים מקבלים סנדות באורך שונה או חבלים באורכים שונים. מטרת כל אחד מהם היא להשיג כמה שיותר סוכריות ולהיות בקבוצה שתסיים ראשונה את הכיסא.
תוך כדי להסתובב בין החניכים וללחוץ עליהם לנסות להשיג עוד ועוד סוכריות אבל לשים לב איזה קבוצה יותר מתקדמת. אולי כדאי לחכות קצת ולראות מי מתקדם אבל יכול להיות שהנציג יעדיף כבר לקחת 2 אנשים עם חבלים קצרים בעד פחות סוכריות במקום חבל ארוך.
לאחר הניצחון משווים את זה לתהליך בניית הממשלה.
כל אחד מהמתמודדים רוצה להשיג את רוב חברי הכנסת לקואליציה שלו (סנדות, חבלים)
כל אחד מהמפלגות רוצה להשיג כמה שיותר שרים/חוקים (סוכריות) אבל להיות גם בצד שבקואליציה.
לאחר שהחניכים חוו את אותה הדילמה אפילו שבלי קשר לממשלה יותר קל להם להבין את מה שקורה שם.
המתודה נדרשת לפיתוח טיפה אבל זהו הכיוון.
מכאן כבר כל שכבת גיל תגרור את זה לכיוון הרצוי.

ציוד:

- 30 חבלים קצרים (יד)
- 2 מרקרים
- 4 ניירות עיתון
- מסקנטייפ